

Formannen har ordet

Endelig har tiden kommet for utgivelse av et nytt bygdemagasin. Det har gått lang tid siden forrige utgave, men vi håper at historieboken om Røyken Energiverk, som redaktøren har vært opptatt med, var et plaster på såret.

Året 1999 har også vært et aktivt år for laget, noe som klart vil fremgå av årsberetningen. Kornmagasinet har, som de fleste vel har fått med seg, kommet i ildlinjen i forbindelse med utkjøringen fra det nye hotellet. Det er ennå ikke klart hva løsningen blir, men det er vårt og kommunens ønske at lokalet flyttes opp til parkeringsplassen. Dersom resultatet blir at hotellet ikke forestår flyttingen, men endrer vegtraseen, er kommunen trolig innstilt på flytting i løpet av noen år. Alle synes å være enige om at kornmagasinet bør vekk fra den stadig mer trafikkerte veien.

Ole Rud

Innhold

- Formannen har ordet (Ole Rud) **1**
 Dampskipet Skaaluren (Erik Hagfors) **2**
 Prøvevalg 1906 (Ole Sønju) **3**
 Amtsskolefest (Ole Sønju) **4**
 Røken skytterlag anno 1881 (Ole Sønju) **5**
 Utpanting anno 1890 (Ole Sønju) **6**
 Markvandringen søndag 29. august 1999
 (Bjørn Fossnes) **7**
 Elever skriver bygdehistorie
 (Bjørn Fossnes) **7**
 Blåhella kystsamling (Ole Sønju) **8**
 Hva hender? (Red.) **9**
 Jordmorstua på Gran (Bjørn Fossnes) **10**
 Kyststien (Red.) **11**
 Årsmøte (Anne-K. Andresen) **11**
 Regnskap 1999 (Arne Trulsvik) **16**
 Budsjett 2000 (Arne Trulsvik) **18**
 Premiekonkurranse (Ole Sønju) **19**

Omslagsbildet: Fjordidyll fotografert fra Åroskastet. I forgrunnen Killingholmen (Torvøya). Fra venstre kommer Grøya inn, mens Håøya ruver i bakgrunnen. Den lange smale øya er Hjelp og øyene bak denne er Rauholmen, med Drøbaksundet lengst ute

Bygdemagasinet redaksjon
 Bjørn Fossnes, tlf. 31 28 59 08
 Odd Arne Svendsrud, tlf. 31 28 16 80
 Turid Sandvik, tlf. 31 28 38 66
 Jan Lien, tlf. 31 28 48 58

Sats/utforming: Røyken grafisk, Jan Hugo Strand
 Omslagsutforming: Stein Davidsen

Røyken historielag - styret 2000/ 2001

Verv:	Navn:	Adresse:	Telefon:	
Leder:	Ole Rud	Helgeroveien 2	3430 Spikkestad	31284610
Nestleder:	Bjarne Kjos	Bjørkeliveien 8	3430 Spikkestad	31283313
Kasserer:	Arne Trulsvik	Bryggeev. 46A	3470 Slemmestad	31281184
Sekretær:	Anne-K. Andresen	Nyveien 7	3470 Slemmestad	31296143
Styremedl:	Björg Ølstad	Brubakkveien 5	3440 Røyken	31283965
Varamedl:	Erik Fønsterlien	Orev. 21	3440 Røyken	31284694
Varamedl:	Bjørn Fossnes	Ølstadveien 2	3440 Røyken	31285908

Brev fra et medlem

Dampskipet «Knut Skaaluren»

Fra Erik Hagfors
Carl Grøndahlsvei 17
0871 Oslo
har redaksjonen mottatt dette brev:

Bygdemagasinet Redaksjon
Ad. Dampskipet Knut Skaaluren

I Årbok nr. 10 var det en artikkel om Ramtons rederi og dampskipet Knut Skaaluren.

For en tid siden kom jeg nok en gang bort i Knut Skaaluren. Min far var vinteren 1925 – 1926 på Svalbard for å bygge hallen til luftskipet «Norge».

Han skrev under sitt opphold om forholdene under byggingen og forberedelsene til polflukten.

Det er her Knut Skaaluren dukker frem. Båten var leiet av Roald Amundsen som lastebåt for ekspedisjonen. Amundsen og Ellsworth reiste med denne båten opp til

Svalbard. Med på turen var ca. 14 ekspedisjonsdeltagere samt masse utstyr. Min far skriver at det blant annet var 3700 flasker med gass til «Norge».

Samtidig med forberedelsen til turen kom amerikanerne med et fly som kom «Norge» i forkjøpet og kom til polen først. Min far, som var god til å regne, fant ut at flyet umulig kunne nådd til polen og tilbake på den tiden det var borte. I ettertiden har eksperter på fly og avstander kommet til samme resultat. Jeg har sjekket min fars opplysninger om Knut Skaaluren med Roald Amundsens bok (som far fikk i gave fra Amundsen) og har funnet at begge oppteignelser stemmer.

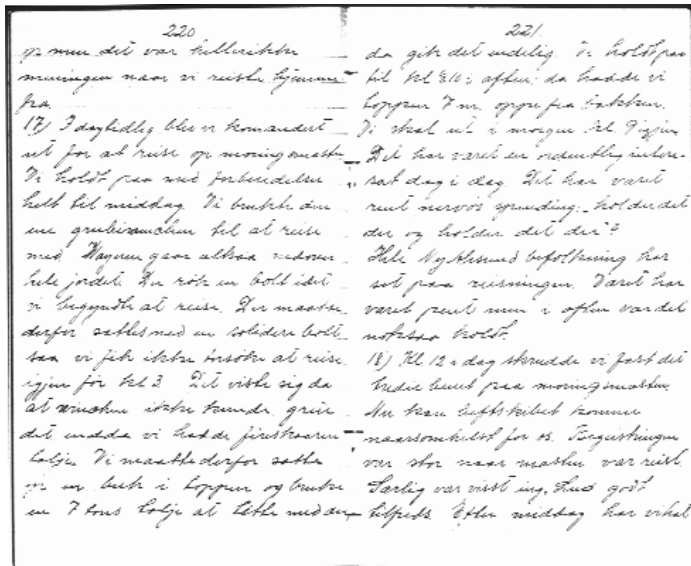
For moro skyld vedlegger jeg kopier av fars dagbok hvor Knut Skaaluren er omtalt. Videre legger jeg ved bilder fra Amundsens bok som viser det som er omtalt.

Som en liten morsomhet til slutt, vil jeg

nevne at dagboken er skrevet på en tid hvor ordet «fly» var ukjent for min far. Han omtaler flyet til Byrd som «apparatet». I Amundsens bok er apparatet modernisert til «aeroplanet».

Jeg sender dette som en liten «hilsen» fra ett av Røykens få dampskip.

Med vennlig hilsen
ERIK HAGFORS
sign.

Prøvevalg 1906

I 1906 ble loven om manntall og stortingsvalg endret og vi gikk over fra indirekte valg med valgmenn til direkte valg i enmannskretser. Samtidig fikk kvinner i en viss utstrekning stemmerett. Den nye ordningen ga anledning til å avholde offentlige prøvevalg. Dette er en metode for nominasjon av kandidater for et parti og består i at velgerne selv ved et offentlig forhåndsvalg avgjør hvilke kandidater partiet skal stille opp med. Primærvalg er et annet navn på denne ordningen og den er fortsatt i bruk i en del land.

Som vi ser av avisannonsen var H. P. C. Foss formann i Røkens Centrumsforening i 1906. Derfor noen ord om mannen og om Centrumsforeningen.

Hans Petter Cr. Foss var eier og bruker av Villingstad gård i Røyken fra 1890 til 1906. Han var 2. vararepresentant fra Røkens Centrumsforening til herredsstyret 1899-1901 og representant til herredsstyret fra samme forening (parti) 1902-1904, 1905-1907 og 1908-1910.

I følge boka «Røyken bygd før og nu» fra 1928 ble Røkens Centrumsforening stiftet i 1891 av Martin Hansen Gunnerud som «hans eget parti».

(Gunnerud, ordfører og stortingsmann). Røkens Centrumsforening var et moderat politisk parti som gikk sammen med Høyre.

Vi bare nevner at H. P. C. Foss var oldefar til den nåværende eier og bruker av Villingstad gård (og hagesenter) Hans Petter Foss.

Annonsen kom på trykk i «Luren & Buskeruds Amtstidende» og i følge regningen kostet den 6 kroner og 74 øre, og brevportoet var 10 øre.

OLE SØNJU

Annonsen fra «Luren & Buskeruds Amtstidende» 1906

Amtsskolefest anno 1894

Amtsskolefest.
Ved Amtsskolen i Røyken afholdtes sidste Søndag en meget belivet Afskedsfest, idet Gutterne 30te April forlod Skolen. Det var samlet over 200 Mennesker, som fra Kl. 5 til vel 2 om Natten havde fuldt op af baade materiel og aandelig Underholdning. Guttekurset havde 42 Elever og Pigekurset 33.

Denne notisen fant vi i Drammens Tidende og Buskerud Blad fra mai 1894:

Den første Amtsskole i vårt fylke åpnet dørene på Fossesholm på Eiker på nyåret 1876. Noe senere ble den en såkalt «omvandrende skole» som holdt til noen år

på hvert sted. Og slik altså også i Røyken. Fram til 1899 var det særskilte vinterkurs for gutter og særskilte kurs for «piger». Etter denne tid hadde man felles undervisning for de to kjønn. Guttene fikk undervisning i praktiske fag, norsk, regning, skriving av kontrakter og testamenter samt alminnelig korrespondanse. Pigerne fikk undervisning i håndgjerning, norsk og regning.

Mange røykenungdommer gikk på Amtsskolen på Eiker i den første tid. Men da Røyken fikk ny skolebygning i 1891-92 var det bare rimelig at bygdas folkevalgte

Kirkebygdas «nye» skole fra ca. 1891-92. Bygningen er oppført i laftet tømmer. I samsvar med skikken den gang lot man bygningen stå uten paneling noen år, slik at tømmeret kunne «sette seg». Bygningen ble først panelt i 1902. Lærerfamilien Slåtto bodde i 2. etasje. Lærersønnen Einar Slåtto har fortalt meg at han som lite barn kunne huske at glottene mellom stokkene i veggen var så store at barna kunne følge med i hva som foregikk nede på jernbanestasjonen.

Røyken Skytterlag anno 1881

I Røyken Historielags årbok 1976 har Odd I.H. Sandlund skrevet en 5-siders artikkel om «Røkens Skytterlag» som ble stiftet i 1870. Også i boka «Røyken Bygd» fra 1928 finnes en kortfattet omtale av laget.

Vi har kommet over en artikkel i «Norsk idrætsblad» for fredag den 4de november 1881 hvor «Røyken Skytterlag» omtales. (gjengitt nedenfor) I artikkelen omtales «Skydeplads og skydehus på husmandsgården Vang».

sørget for at det ble Amtsskole også i vår bygd. Vi har forøvrig studert «Kirkekredsens Skoleprotocol» for første halvdel av 1890-tallet. Der er innført en beklagelse over at det vil bli trangt om plassen fordi «Amtsskolen legger Beslag paa 2de Skoleværelser». Men det viste seg at man ved noe omdisponering innen husets fire vegger fikk plass til alle aktivitetene.

Det var forøvrig ikke bare røykenungdommer som var elever i Amtsskolen i Klokkegården ved Røyken kirke. Her var elever fra de fleste kanter av vårt Amt samt noen fra Asker. Askerungdom hadde jo glimrende forbindelse til Røyken med toget.

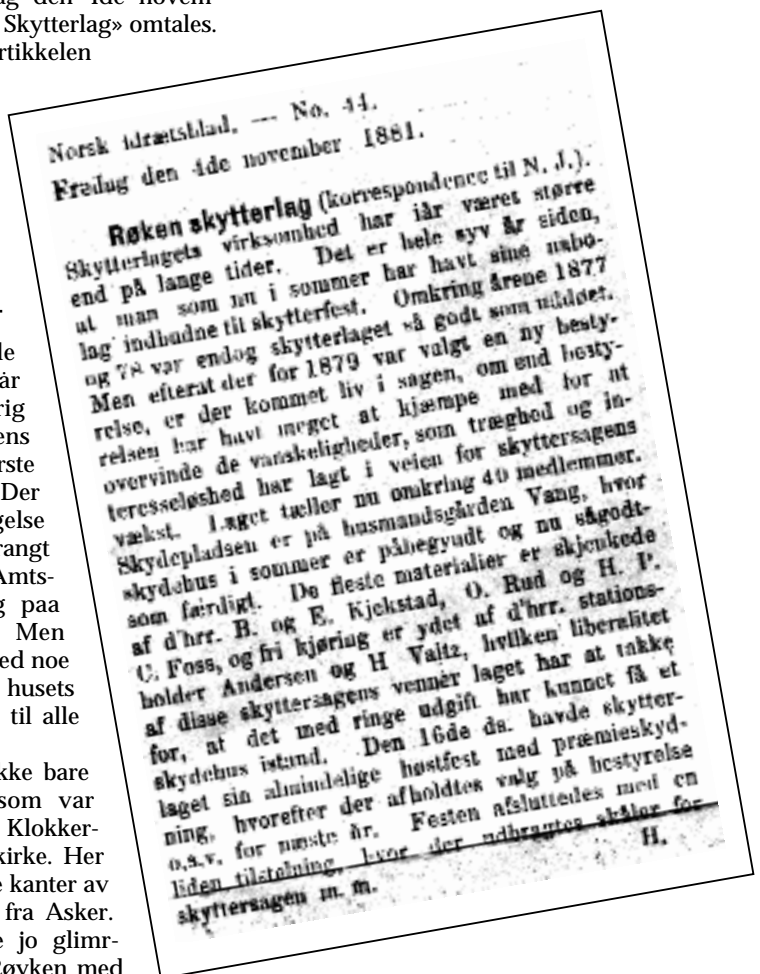
OLE SØNJU

I boka «Røyken Bygd» heter det for øvrig at lensmann Bøhmer (eier av Vang, gnr. 13, bnr. 1) overlot bane til skytterlaget.

Og nå spør vi om noen av våre lesere kan beskrive mer detaljert hvor «skydeplads og skydehus» fantes på eiendommen. Finnes det rester etter anleggene?

Her følger klippet fra «Norsk idrætsblad».

OLE SØNJU

Udpanting anno 1890

«Tag en af ungerne »

Vi har fått låne et privat brev som en ung røykenbøring skrev til en slektning bosatt i Spania. Brevet er datert « Røken 14. Decbr. 1890. Det handler om løst og fast av nyheter i bygda på den tid, så som harejakt, forlovelser, kortspill og lotterispill. Men han forteller også om hva han har beskjeftiget seg med de to første ukene av desember dette året, nemlig utpanting for skyldig skatt.

Brevskriverens far var på denne tid herredskasserer i Røken. Skatt betalte man heller ikke den gang med glede. For manges vedkommende gikk inntektene i sin helhet med til livets opphold for seg selv og en stor familie etter hvert, slik at det ikke var noen penger igjen når skatteseddelen kom om høsten. For andre kunne manglende skattebetaling skyldes ren vrangvilje. Når folk ikke gjorde opp for seg i tide var det herredskassererens oppgave å foreta utpanting. Dette var nok ikke bare en hyggelig jobb. Derfor engasjerte han sin 19-årige sønn til oppgaven, samt nabosønnen Nils som var med som pantevitne.

Med tillatelse fra brevskriverens sønnesønn gjengir vi dette avsnittet i brevet hvor en bestemt utpanting beskrives detaljert. Undertegnede har bare foretatt en forsiktig redigering:

Efter at have faaet noget i maven om morgnen reiser vi altsaa ud, lad os sige til «Vestbygden». Da vi er komne til Aasaker siger fatter: «Jeg ser paa restancelisten at vi har nogle udpantninger nede ved Brøholdtstranden, nu kan du og Nils gaa der ned og pante så gaar jeg ind til Aasaker

og venter paa Eder.» Nils og jeg jabber altsaa afgaarde. Efter at have gaaet saa vi er temmelig hede i «kroppen» kommer vi da endelig til den første hytte som vi skal holde udpantning i.

Vi gaar ind og en lugt slaar os imøde som ikke er af bedste sort. « Ja, vi kommer altsaa for at pante.» «Pante nu ?» siger kjærringen, «da Løvestad var kasserer, pantet ikke han før efter jul.» «Ja, det er nu ingen raad med det, vi vil nu pante nu vi,» siger vi. «Kan I afgjøre det med contanter ?» «Nei bevar's da,» siger kjærringen, «jeg har ikke en skilling før min mand kommer hjem, han er nede på Hyggen og hugger sten.» « Nu ja, saa faa I opgive pant da ,» siger vi. «Ja, her, tag en af ungerne, dem har jeg en Guds velsignelse af, » svarer kjærringen.

«Hvem eier det uhr som henger der?» Nei, det var da sønnens. «Men han skylder ogsaa skat.» «Jasaa gjør'n de`. Han kan I ogsaa faa en unge i pant af, for han gjorde ei tøs — for et aar tid siden, saa den kan I vist faa,» udbryder kjærringen.

Naar det gaar saadan bliver vi naturligvis lei af at kjægle med kjærringen, og tager for os det vi finder og læser op for kjærringen, som nu er blevet lidt mer tam. Forretningen avsluttes og vi vil gaa. «Nei vent lidt, » siger hun, « jeg tror jeg har nogle skillinger alligevel. Og saa gaar hun efter pungen og betaler, og saa har vi intet for hele tiden som er bortødslet, uden 1 d og 8 sk. som faderen faar når vi træffer ham igjen. Han gir os ogsaa en portion skrub for vi har været for længe.»

OLE SØNJU

Om det *skulle* være noen
som ikke har husket medlemskontingenten . . . !?

Markvandringen søndag 29 august 1999

Høstens markvandring gikk ut fra Foss Hagesenter på en aldeles herlig høstdag. Det var igjen Bjørn Brønner som ledet an. Han tok oss med innom gravhaugene på Villingstad, før han la kursen mot Villingstadåsen. Vi krysset den nybygde Hurumveien før vi fant den neste attraksjonen. Storstenstua ligger ikke langt fra den nye veien, men godt skjult i skogen. De enorme steinblokkene virker litt skremmende når du går inn under dem. Men de har ligget slik i tusenvis av år og vil sikkert bli liggende i ennå lang tid. Steinblokken som danner taket er 11 X 8 meter og ca. 2m. tykk. Kuer og hester på beite søkte gjerne ly her under truende værforhold.

Fra Storstenstua gikk turen videre opp til den gamle bygdeborgen på Tyvekollen. I dag er det ikke mye som minner om en borg. Bare restene etter noe som ligner et steingjerde er tilbake. Bortsett fra en rela-

tivt grei adkomst fra nordsiden, er det ikke lett å ta seg opp hit. En trang kløft som i gamle dokumenter er betegnet Tyvekloven er en frisk utfordring. Men utsikten fra Tyvekollen er fin, og matpakker og termos-er kom frem.

Du kan lese mer om bygdeborgen i «Røyken Bygd før og nu».

Vi tok oss god tid i det fine været, før vi ruslet videre opp mot Porsmyra. Det er ennå en del av denne urteplanten å finne her. Ole Sønju beskriver planten i Bygdemagasinet nr. 24 fra 1993.

Ikke langt fra Porsmyra ligger Iglertjern. Fra dette lille tjernet fikk gårdene over Ølstad vann helt frem til i 50 årene, da kommunens vannverk tok over. Røyken kommune fikk i 1926 rett til å ta vann herfra til Ølstad skole.

Det var ca. 35 deltagere som fikk en fin søndagstur. Tilbake på Villingstad var det kaker og kaffe å få kjøpt.

Bygdemagasinet nr. 14, 15 og 16 forteller mye om gården Villingstad.

BJØRN FOSSNES

TUSENÅRSMARKERING FOR SKOLENE I RØYKEN

Elever skriver historie

Elever ved skolene i bygda har satt i gang planlegging av et tema-arbeid i forbindelse med skolenes tusenårsmarkering. De respektive skoler har tatt for seg historiske temaer fra sitt lokalmiljø, og det innsamlede materialet vil bli presentert på ulike måter.

Redaksjonen finner det meget interessant å se hvordan bygdas unge innbyggere oppfatter det som har skjedd i Røyken i gamle dager. Vi vil derfor i en høstutgave av BM prøve å samle noe fra hver skolekrets.

Laget har oppnevnt følgende kontaktpersoner som de respektive skolene kan henvende seg til:

Vestbygda skole	Teglverket	Bjarne Kjos
Spikkestad ungdomsskole	Steinbruddet på Ovnerud	Ole Rud
Hyggen skole	Steinindustri	Odd Sandlund
Midtbygda skole	Skog og skogbruk	Asbj. Westermann
Røyken ungdomsskole		
Slemmestad barneskole	Sementindustrien	Cato Christoffersen
Slemmestad ungdomsskole	Sl.stad for 100 år siden, Bøbekken	Anne Berit Bauer
Frydenlund skole	Åros - der elva møter fjorden	Kjell Hansen
Sydskogen skole	Oldtidsveien	Arne Trulsvik
Torvbråten skole		

Redaksjonen oppfordrer alle våre medlemmer om å støtte elevene i deres tema-arbeid.

BLÅHELLEA KYSTSAMLING Sommeren 2000

Rutebåttrafikken

Foreningen Blåhella kystsamling startet virksomheten i 1996 og har som hovedformål å verne om bygdas gamle kystkultur. Det er et nært og godt samarbeid med Røyken historielag.

Samlingen holder til i et naust like inntil kyststien på Blåhella (mellom Båtstø og Åros). Den ble offisielt innviet høsten 1997. Den faste del av samlingen består i hovedsak av båtbyggingsredskaper og fiskeutstyr. I tillegg konsentrerer man seg om ett spesielt tema med billedmontasjer hver sommer. I 1998 var temaet «Den gamle jakttrafikken på fjorden», og i 1999 «Røyken i seilskutetiden». Utstillingene har hatt meget godt besøk.

For sommeren 2000 blir den tidligere rutebåttrafikken på Røykens kyster viet spesiell oppmerksomhet. Åpningstidene kommende sommer er som følger:

Søndag	14. mai (offisielt tusenårsarrangement)
Søndag	28. mai
Søndag	4. juni
Søndag	18. juni
Søndag	25. juni
Søndag	13. august
Søndag	27. august
Søndag	3. september
Søndag	10. september
Søndag	24. september
	Alle dager kl. 11.00 – 15.00.

Det er gratis adgang, og du er hjertelig velkommen til å besøke oss i det røde naustet på Blåhella.

OLE SØNJU

HVA HENDER . . . ?

Aktiviteter i Røyken

Røykendagen blir i år lørdag 3. juni. I Røyken sentrum blir det underholdning av ulike slag, også aktiviteter for barn. Det blir stor antikvitetsauksjon kl. 13,00 –15,00, og telt med servering av mat og drikke. Arrangørene melder at det allerede er kommet flere påmeldinger, og regner med godt over 30 stands og boder på parkeringsplassen på Røyken stasjon. I fjor hadde en ca. 1000 besøkende, men regner med minst å doble dette i år. Røyken Historielag har meldt seg på som utstillere.

Aktiviteter i Røyken Historielag

Vi har satt opp følgende program for året:

Søndag 28. mai. Busstur til Halvdanshaugen på Steinsletta i Hole kommune og deretter et besøk ved Veien kulturminnepark. Fylkesarkeolog Inger Liv Gøytil Lund leder turen. Påmelding til turen må skje før 10. mai til Kulturkontoret. En regner med en pris på ca. kr. 125,- pr. deltager, dersom bussen blir noenlunde full. For de som vil være ekstra godt forberedt, så har stud. philol. Isabel C. Rynning skrevet en

lang artikkel i det arkeologiske tidsskriftet «Nicolay» nr. 78. Tidsskriftet finnes i bokhylla på Kornmagasinet.

Søndag 17.september – Oldtidsmarsjen blir i år noe spesiell i forbindelse med 2000 års jubileet. Start vil finne sted fra Slemmestad og Gullaug, med møtested ved Røyken kirke. Her vil det bli diverse aktiviteter.

Torsdag 14.desember - Julemøte

For øvrig arbeides det med opplegg til en markvandring fra Vestbygda på høsten.

Om det *skulle* være noen som ikke har husket medlemskontingenten . . . !?

Aktiviteter i Asker og Bærum Historielag

For de som er interesserte har vi klippet følgende informasjon fra deres vårprogram:

11. mai. Asker museum. Otto Valstads vei 19, Hvalstad. «De fant et nytt hjem». Lokalhistoriker og forfatter Berit Sagen Ramsfjell om utvandringen fra distriktet.

17. juni. Heldagstur til Finnskogen

Formann i laget er Karin Solberg.

Halvdanshaugen på Romerike.
Tegning:
Inger Karlberg

Gamle hus i Røyken

I serien gamle hus tar vi i dag for oss «jordmorstua» på Gran, Ølstad.

Folketellingen fra 1865 forteller at på Ølstad Nordre, matrikul løbeno. 43 og 43 a bodde Andreas Johansen, 69 år gammel med sin hustru, kommunal gjordemoder Marie Haagensen, (Haagensdatter Ølstad) 59 år, født i Asker. Som jordmor mottok hun 40 spd. i lønn. (Bb s. 384) Gården hadde en hest, 4 storfe og 2 får. Det ble dyrket vesentlig havre og poteter. Dette er trolig gården som Einar og Bente Ølstad eier i dag.

Maler (med svende) Ulrik August Gran f. 1862, gift med jordmor Alette Hansdatter Gran f. 1850 i Onsó i Smaalende, bodde i "jordmorstua" på Gran. Hun ble hjelpejordmor i 1882, og ved Marie Haagensens avgang fast ansatt. (Ved folketellingen i 1900 betegnet distriktsjordmor)

Et nytt våningshus ble oppført i ca 1905.

Alette gikk av i 1913. I 1911 fikk hun en ung dame som assistent. Marie Tangstad

ble født i 1888 og kom fra Verran i Trønderlag.

Alf Ølstad ble fascinert av denne unge damen, og i 1912 ble hun frue på hans Ølstadgård og overtok stillingen som kommunal jordmor i 1915. De fikk barna Paul, Magda, Astrid og Dagfinn.

Alette og August Gran, solgte jorden under gården Gran (gnr. 20/3) ut til Gabriel Aasgaard 4/6-1929 for kr. 5.573,86 og flyttet til Mellombø med sønnen Helge Gran (f. 1887).

Husene med ca 6 mål jord (gnr 20 bnr.09) ble solgt til Arne Brastad som da ble ansatt som herredsgartner i Røyken. Da Arne Brastad delte av en tomt til et barnebarn i 1980, sto det et uthus på tomten. Uthuset ble revet, og under kledningen stod den gamle jordmorstua som vist på bildet. Etter at bildet ble tatt, ble også denne bygningen revet.

BJØRN FOSSNES

Kyststien i Røyken

I 1995 ble det åpnet en kyststi fra Holmen i Asker til Storsand i Hurum. Kyststien ble til etter et godt samarbeid mellom grunneiere, historielag og kommuner.

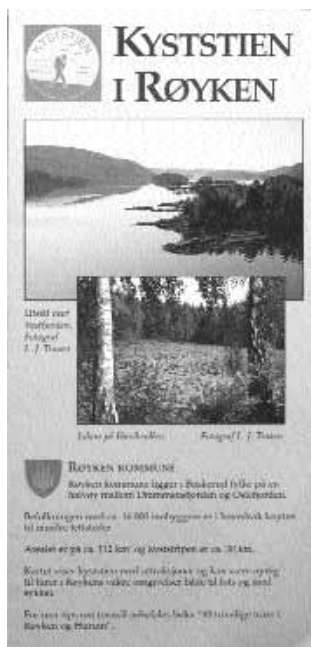
Røykens del av kyststien er beskrevet i en folder utgitt av Røyken Kommune høsten 1999.

Foruten å gi en kort beskrivelse av stien, omtaler folderen severdigheter og kulturminner på veien, geologiske forhold, samt kommunikasjonsmidler som kan benyttes i forbindelse med en eventuell tur. Den gir også en del tips om skikk og bruk i naturen og om naturvernområder. Vi ser 7 vakre bilder fra idylliske steder langs stien, og bakside viser et fint kart over Røykens kyst langs Oslofjorden.

Folderen fås gratis, bl.a. i rådhuset, i kystsamlingen på Blåhella og i «Galleri Godshuset» på Røyken stasjon.

Alle røykenboringer bør skaffe seg denne folderen.

RED.

Årsmøte Røyken Historielag 16.mars 2000.

Sted: Kornmagasinet.

Klokkeslett: 19.00.

1. Åpning.
Ole Rud åpnet møtet og ønsket velkommen.
2. Valg av møteleder.
Ole Rud ble valgt til møteleder.
3. Godkjenning av dagsorden.
Dagsorden ble godkjent av årsmøtet.
4. Årsberetning.
Anne-Berit Bauer leste styrets årsberetning. Ingen bemerkninger.
Årsberetningen godkjent.

Cato Christoffersen leste årsberetningen for driftsstyret Hernestangen.

Dugnader iverksettes 6- 13 og 20/4 samt torsdager og lørdager videre, og oppfordret til ivrig innsats.

Oversikt over dugnadene skal være ferdig utarbeidet innen utgangen av mars måned.

Det ble presisert at Hernestangen eies av Røyken kommune v/kulturkontoret, og styres av et driftsstyre..

5. Regnskap 1999.
v/Arne Trulsvik. Budsjettet viste et underskudd på ca. kr 6.000 mot budsjettet ca. kr 26.000.

Nytt gulv i KM er lagt, samt PC, pult og database innkjøpt. Gode inntekter på utleie.

Vasking ca kr 5000,- dratt med fra 1998. Regnskapet enstemmig godkjent.

Budsjett 2000.

Inntekter/utgifter: kr 149.500,-

Forslag om å overføre et beløp stort kr. 37.000,- til en Bygdebokskonto. Ikke medtatt i budsjettet.

(ca. kr 42.000 står på denne kontoen fra tidligere.) Vedtatt.

Budsjettet enstemmig godkjent.

6. Eventuelle lovendringer.

Ingen forslag.

7. Fastsettelse av kontingent.

Ingen endringer. Kontingenten er fortsatt kr 125,- pr. år.

8. Innkomne skriv.

Forslag fra styret til årsmøtet. Flytting av Kornmagasinet .

Byggteknisk innebærer ikke dette problemer. Tilsagn om tomt gitt av kommunen (v/nåværende parkeringsplass) Presisert at steinene under nåværende KM må tas med evt. erstattes av lignende for å opprettholde samme «utseende» som i dag. KM flyttes i to avdelinger.

Årsmøtet ga sin tilslutning til flytting. (Omtale av saken og forslaget er gjengitt etter referatet.)

9. Valg.

Valgkomiteen v/Harald Melvold la frem komiteen forslag til styre og komiteer.

Alle godkjent av årsmøtet, med følgende rettelser/tilleggsopplysninger.

Knut Stendal forsetter som leder av Museumskomiteen.

Terje Martinsen blir leder for Årbokkomiteen.

Møtet hevet : 21.05.

—————

Rolf «Mulen» Karlsen viste 3 filmer på møtet.

En film tatt opp på Lasteberget i 1964 . «Cement» en kortfilm fra cementfabrikken 1978 og en film fra 1953 under byggingen og innvielse av Slemmestad idrettsanlegg. Artig.

Det ble i tillegg servert kaffe og vafler.

ANNE-KIRSTI ANDRESEN
REF.

Flytting av Kornmagasinet

Forslag fra styret til årsmøtet

16. mars 2000

Ved flere anledninger har plasseringen av Kornmagasinet vært diskusjonstema i Historielaget, og noen ganger i andre fora.

I løpet av de to siste år har dette vært tema i forbindelse med Oslofjordtunnelen og en eventuell utvidelse av Rv 165. Ett av alternativene var å lede trafikken til og fra Asker forbi Kornmagasinet. Dette ville medføre behov for gangvei og muligens en undergang i nærheten av Kornmagasinet. I den forbindelse ble det antydnet at det kunne være behov for, eller ønskelig, å flytte Kornmagasinet på grunn av plassbehov. I tillegg vurderte Historielagets styre den økte trafikken som et problem.

I forbindelse med at Thon-gruppen etablerte hotell i det gamle sykehjemmet kom Kornmagasinet igjen i søkelyset. Thon-gruppen ble pålagt å skaffe bedre oversikt ved utkjøring til Rv 165. For å få dette til i den nåværende utkjøring måtte Kornmagasinet flyttes. Det var i gang en dialog mellom Thon-gruppen og historielaget om dette. Endelig vedtak angående utkjøring fra hotellet ble imidlertid å flytte veien noen ti-talls meter vestover, slik at sikten ble god uten å berøre Kornmagasinet.

Selv om disse to rundene ikke har resultert i noen flytting, har styret i Historielaget ikke lyst til å slippe tanken om en eventuell flytting. Etter vår oppfatning er det en del argumenter som taler for flytting:

– nåværende plassering er svært nær Rv 165 :

– dette medfører støyplager og disse vil øke etter åpningen av Oslofjordforbindelsen så lenge forbindelsen til Asker går forbi Kornmagasinet

– veggene mot Rv 165 påføres relativ stor belastning fra salt- og sølesprut

– ved økende trafikk blir det økende risting i huset, som på sikt kan skape problemer

I tillegg til de nevnte ulempene er det også andre fordeler ved en flytting, blant annet ville man kunne få orden på dagens kloakkproblemer, som omfatter både lukt og tette avløp fra tid til annen. Dette problemet er vanskelig å løse i dag.

Så er spørsmålet: hvis Kornmagasinet skulle flytte, hvor skulle det plasseres?

Etter styrets mening hører Kornmagasinet klart hjemme i det miljøet det nå er plassert. Ved tidligere diskusjoner har det vært nevnt at kommunen disponerer en tom rett ovenfor Kornmagasinet som i dag benyttes som parkeringsplass. Denne er etter styrets menig et godt alternativ, og man kunne sikkert gjøre om dagens tomt til parkering.

Forslag:

Styret vil be årsmøtet 2000 om tilslutning til å gjøre en henvendelse til Røyken kommune hvor man ber om tillatelse til å flytte Kornmagasinet til parkeringsplassen på oversiden av dagens plassering. Samtidig vil vi søke kommunen om finansiering av prosjektet.

Årsberetning Røyken historielag 1999–2000

Tillitsverv:

Følgende medlemmer har hatt styreverv eller deltatt i forskjellige komitéer i løpet av året:

Styret:

Ole Rud	- Leder
Bjarne Kjos	- Nestleder
Anne-Berit Bauer	- Sekretær
Arne Trulsvik	- Kasserer
Björg Ølstad	- Styremedlem
Torbjørn Graff	- Varamedlem
Ole Sønju	- Varamedlem
Erik Fønstelien	- Varamedlem

Arrangementskomitéen:

Solveig Ingebretsen - Leder

Gerd Fossnes
Aslaug Hegg
Kari Hovind
Ragnar Ølstad
Randi Johansen

Museumskomitéen:

Knut Stensdal - Leder
Hans Graff
Dagfinn Ingebretsen
Olaf Skryseth
Frøydis Christoffersen
Jørn Jensen
Kjell Kjos
Jan Lien
Ivar Hov

Bydgemagasinet:

Bjørn Fossnes - Redaktør
Odd Arne Svendsrud
Turid Sandvik
Jan Lien

Slekts –og gårdshistorie

Odd Arne Svendsrud - Leder
Gustav Kirkerud
Asbjørn Westermann

Årbokkomitéen

Erik Jacobsen - Leder
Gustav Kirkerud
Odd Sandlund

Representant til Stiftelsen Hernestangen

Cato L. Christoffersen

Revisor:

Tom Sletner
Thor A. Johansen

Valgkomitéen:

Cato L. Christoffersen
Asbjørn Westermann og
Harald Melvold

Medlemmer:

Laget har 514 betalende medlemmer pr. 19.12.99.

Styremøter/medlemsmøter:

Det har vært avholdt 11 styremøter og 3 medlemsmøter.

29 april: «Mikaelskirker og Pilgrimsveier» v/ Eivind Luthen.

18 nov.: Foredrag om Halvdan Svarte og utgravinger i Veien

Kulturminnepark på Ringerike v/ fylkesarkeologen.

16 des.: Julemøte. Tema: «Røykenskolen i gamledager» v/Terje Martinsen, og Asbjørn Westermann fortalte litt om arbeidet til komitèen for Slekts- og gårds-historie.

Aktiviteter:

Årbok 1999 ble sendt ut til medlemmene i desember. I tillegg ble jubileumsboken «Røyken Energiverk 80 år», skrevet av Bjørn Fossnes, gitt i gave til alle medlemmer.

Landslaget for lokalhistorie, årsmøtet 4–6 juni. Bernt B. Svendsen repr. fra vårt lag.

Laget hadde også i 1999 egen stand på «Røykenmessa» 5 juni. God kontakt med publikum.

Ole Sønju ledet en markvandringen langs Kyststien, strekningen Graffstranda-Høvikvollen 6 juni.

9 juni var en noen av våre medlemmer med på en «befaring» sammen med Eivind Luthen fra Pilegrimskontoret for å se på en mulig Pilegrimsled fra Røyken kirke til Lier (Husaby gård).

Under «Hagens dag» på Blomstergården 29 august representerte Bjørn Brønner laget ved å lede markvandring til Bygdeborgen. Agnes og Asbjørn Westermann og Cato L. Christoffersen solgte lagets skrifter.

Oldtidsmarsjen ble avholdt for 11. gang den 12 september, samme dag som Kulturminnedagen ble avholdt. Det var ca. 150 deltakere. Positivt med mange unge. Av aktivitetene underveis nevnes; Grini gård med Bondekvinnelaget om «Poteten»,

Klokkergården der Husflidslaget hadde «Åpen vevstue», Hjulmakerstua var åpen og sist men ikke minst den tradisjonelle og populære matstasjonen på Bø.

2000-årsmarkeingen er i gang med blant annet samarbeid med grunnskolene i Røyken.

Laget er blitt medlem av Røyken Folkeakademi.

Det har vært mange saker ang. veinavn i perioden.

Bygdesamlingen:

Komitèen arbeider med å gjøre samlingen mer tilgjengelig for publikum.

Generelt vedlikehold og oppgradering av samlingen .

Ny datamaskin med bord og skap er kjøpt inn for å kunne fortsette registreringen som er startet. Problemer med overføring av data forsøkes nå løst med hjelp utenfra.

«Slåtto-bildet» er restaurert og gjort tilgjengelig ved et snedig oppheng oppe i samlingen.

Kornmagasinet.

Brann- og tyverialarm er oppgradert.

Nytt gulv i salen.

Ny pianokrakk.

Nytt kjøleskap.

Hernestangen.

Se vedlagte kopi av årsberetning for Driftsstyret Hernestangen.

Utleie Kornmagasinet

Kornmagasinet er populært som festlokale. Pågangen av interesserte er stor. Huset leies dessuten ut til faste leietagere som følger:

Hraukvin Rotary - hver mandag

Lions Club Bjerås - 4. de onsdag i hver måned.

Inner Wheel – ca. 8 ganger i året.

LHL – en gang pr. mnd.

STYTRET

Årsberetning 1999 for Driftsstyret Hernestangen

Styremøter

Det er avholdt 7 styremøter i 1999.

Stiftelse/driftsstyre

Under kommunal behandling ble det etter anbefaling fra advokat besluttet å gå bort fra Stiftelses-formen. I stedet vedtok kommunestyre i møte 20.9.99 å opprette et driftsstyre bestående av de samme organisasjoner som var foreslått i stiftelsen.

Røyken videregående skole

Samarbeidet med skolen har fortsatt også i det nye skoleåret 99/00. Skolen fortsetter arbeidet med utbedring av stabburet. Ny kledning på låvebygningen er også igangsatt. For øvrig har skolen påtatt seg legging av gulvet i bryggerhuset. fra Gjellum. Arbeidet tar naturlig nok noe tid, i det skolen bare arbeider på torsdag.

Dugnadsarbeider

Det har også i 1999 vært vanskelig å få utført dugnadsarbeider. Styret vil planlegge arbeidet i fra våren 2000. Som dugnadsarbeider er det spesielt manglende malerarbeider som må utføres.

Ansettelse av vaktmester

Etter kommunestyrets vedtak ble det ansatt vaktmester som bor med familie i hovedhuset.

Vaktmesteren er 33 år og heter Per Øyvind Jørgensen. Han har samboer og tre barn. Jørgensen har fagbrev som tømrer og er ansatt i et firma i Drammen.

Samarbeidet med Jørgensen har så langt vært meget bra. Han er i gang med å innrede 2. etg. på Salen, og har utført en del utbedringsarbeider i hovedhuset.

Utleie

Hernestangen Kulturmarked har også i år arrangert sin sommerutstilling foruten julemarked. Oppslutningen om dette har vært meget bra.

Økonomi

Takket være kulturetaten som har kunnet tildele oss hele 90.000,- i 1999, har vi en tilfredsstillende økonomi pr. 1.1.2000.

I vårt budsjettforslag som for så vidt er akseptert av formannskap/kommunestyre, forutsatte vi en årlig bevilgning på kr. 100.000,- for istandsettelse av eksisterende bygninger.

For år 2000 vil vi kunne utføre nødvendige arbeider med eksisterende midler. Skal man følge opp intensjonene som er vedtatt i kommunestyret er det uomtvistelig nødvendig at vårt budsjett blir godtatt for 2001.

Slemmestad, 26.1.2000-03-27

CATO CHRISTOFFERSEN
styreleder

VALG for år 2000/2001

Styret:

Ole Rud	- Leder
Bjarne Kjos	- Nestleder
Anne-Kirsti Andresen	- Sekretær
Arne Trulsvik	- Kasserer
Björg Ølstad	- Styremedlem
Ole Sønju	- Varamedlem
Erik Fønsteli	- Varamedlem
Bjørn Fossnes	- Varamedlem

Arrangementskomitéen:

Solveig Ingebretsen	- Leder
Gerd Fossnes	
Aslaug Hegg	
Kari Hovind	
Ragnar Ølstad	
Randi Johansen	

Museumskomitéen:		Årbokkomitéen	
Knut Stensdal	- Leder	Terje Martinsen	-Leder
Kari Stensdal		Gustav Kirkerud	
Olaf Skryseth		Odd Sandlund	
Frøydis Christoffersen			
Kjell Kjos		Representant til Stiftelsen Hernestangen	
Ivar Hov		Cato L. Christoffersen	
Bjørn Bjørnstad			
Ragnar Ølstad		Revisor:	
		Tom Sletner	
Bygdemagasinet:		Thor A. Johansen	
Bjørn Fossnes	- Redaktør		
Odd Arne Svendsrud		Valgkomitéen:	
Turid Sandvik		Cato L. Christoffersen	
Jan Lien		Asbjørn Westermann	
		Harald Melvold	
Slekts -og gårdshistorie			
Odd Arne Svendsrud	-Leder		
Gustav Kirkerud			
Asbjørn Westermann			

REGNSKAP FOR RØYKEN HISTORIELAG – 1999

Balanse:	Året 1999	Året 1998
Kasse	kr 2 433,60	kr 3 089,60
Bank	kr 202 217,73	kr 197 934,36
Postgiro	kr 21 815,77	kr 31 859,75
Utestående Fordringer	kr -	kr -
SUM EIENDELER	kr 226 467,10	kr 232 883,71
Egenkapital Historielaget	kr 161 667,10	kr 168 083,71
Fondsavsetning ny bygdebok	kr 42 800,00	kr 42 800,00
Oldtidsveien	kr 22 000,00	kr 22 000,00
Sum egenkapital og gjeld	kr 226 467,10	kr 232 883,71

Røyken Historielag

Arne Trulsvik

Kasserer

Regnskapet revidert og funnet I orden

Røyken den:

Thor A Johansen Revisor

Tom Sletner Revisor

REGNSKAP FOR RØYKEN HISTORIELAG – 1999

INNTEKTER	Regnskap 1999	Budsjett 1999	Regnskap 1998
Medlemskontingent	kr 54 875,00	kr 55 000,00	kr 53 750,00
Salg Røykenboka	kr 6 030,00	kr 4 000,00	kr 4 500,00
Salg Årbøker	kr 8 971,00	kr 5 000,00	kr 4 895,00
Salg prospektkort, kart, etc.		kr 500,00	kr 924,00
Salg Bygdemagasinet			
Bidrag fra Røyken Kommune til KM.	kr 22 000,00	kr 15 000,00	kr 20 500,00
Husleie Kornmagasinet	kr 52 675,00	kr 40 000,00	kr 43 025,00
Salg turhåndbok og marka og krigen	kr 185,00		
Bidrag fra Røyken Kommune til HT			
Overskudd Oldtidsmarsjen	kr 653,00		
Bidrag fra Røyken Komm. til Oldtidsveien			
Telefonpenger	kr 281,50		
Renteinntekter + IL-inn	kr 9 661,89	kr 2 000,00	kr 7 137,56
Honorar for vedlikehold av Kyststien	kr 5 000,00	kr 5 000,00	kr 5 000,00
SUM INNTEKTER	kr 160 332,39	kr 126 500,00	kr 139 731,56
UTGIFTER	Regnskap 1999	Budsjett 1999	Regnskap 1998
Utgifter Røykenboka			
Utgifter Årboka	kr 31 898,50	kr 25 000,00	kr 1 095,00
Utgifter Bygdemagasinet		kr 15 000,00	kr 12 237,00
Utgifter Bygdesamling	kr 8 904,40	kr 10 000,00	kr 14 542,90
Møter og tilstelninger	kr 5 624,00	kr 1 000,00	kr 303,00
Annonseutgifter	kr 2 624,00	kr 4 000,00	kr 3 812,00
Portoutgifter	kr 5 094,00	kr 5 000,00	kr 4 856,90
Diverse utgifter	kr 2 715,30	kr 5 000,00	kr 5 313,60
KM Pakostninger	kr 41 214,00	kr 40 000,00	kr 66 985,00
KM Utearbeid / Brøyting	kr 2 583,00	kr 1 000,00	kr 6 795,50
KM Div. Vedlikehold	kr 19 465,20	kr 10 000,00	kr 5 624,60
KM Rekvisita	kr 4 497,50	kr 5 000,00	kr 13 566,67
KM Forsikring	kr 5 939,00	kr 5 500,00	kr 5 716,00
KM Elektrisitet	kr 8 383,50	kr 10 000,00	kr 8 965,50
KM Telefon	kr 1 762,00	kr 1 500,00	kr 1 769,00
KM Kommunale utgifter	kr 3 661,50	kr 4 500,00	kr 4 372,00
KM Brannalarm - årsavgift	kr 2 400,00		kr 2 400,00
KM Renhold	kr 16 658,10	kr 7 500,00	kr 7 176,00
Postboksleie			
Diverse Kontingenter	kr 1 270,00	kr 1 000,00	kr 550,00
Kopiering			
Underskudd Oldtidsmarsjen			
Utg.i forb. med utleie av KM	kr 2 055,00	kr 1 000,00	kr 585,00
SUM UTGIFTER	kr 166 749,00	kr 152 000,00	kr 166 665,67
Overskudd / Underskudd	kr -6 416,61	kr -25 500,00	kr -26 934,11
Inngående egenkapital	kr 168 083,71	kr 168 083,71	kr 217 017,82
Årets overskudd / underskudd	kr -6 416,61	kr -25 500,00	kr -26 934,11
Avsatt til Oldtidsveien			kr -22 000,00
Disponibelt 31.12.1999 (98)	kr 161 667,10	kr 142 583,71	kr 168 083,71

Røyken den:

Arne Trulsvik, kasserer

Regnskapet revidert og funnet I orden

Thor A Johansen Revisor

Tom Sletner Revisor

BUDSJETT FOR RØYKEN HISTORIELAG – 2000

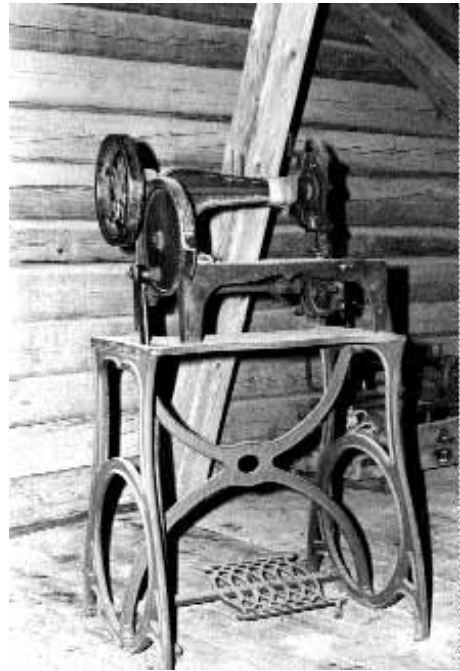
Inntekter:	Budsjett 2000	Regnskap 1999
Medlems kontigent	kr 55 000,00	kr 54 875,00
Salg Røykenboka	kr 4 000,00	kr 6 030,00
Salg Årbøker	kr 6 000,00	kr 8 971,00
Salg prospektkort, kart, etc.	kr 200,00	
Salg Bygdemagasinet	kr -	
Bidrag Røyken kommune til KM.	kr 15 000,00	kr 22 000,00
Husleie Kornmagasinet	kr 50 000,00	kr 52 675,00
Salg turhåndbok og marka og krigen	kr -	kr 185,00
Overskudd Oldtidsmarsjen	kr -	kr 653,00
Bidrag Røyken kommune til Oldtidsveien	kr 5 000,00	
Telefonpenger	kr 300,00	kr 281,50
Renteinntekter + IL-inn	kr 9 000,00	kr 9 661,89
Vedlikehold Kyststi Honorar	kr 5 000,00	kr 5 000,00
SUM INNTEKTER	kr 149 500,00	kr 160 332,39
Utgifter:		
Røykenboka		
Årbøker	kr 32 000,00	kr 31 898,50
Bygdemagasinet	kr 15 000,00	
Bygdesamling	kr 10 000,00	kr 8 904,40
Møter og tilstelninger	kr 5 000,00	kr 5 624,00
Annonseutgifter	kr 3 000,00	kr 2 624,00
Portoutgifter	kr 5 000,00	kr 5 094,00
Diverse Utgifter	kr 3 000,00	kr 2 715,30
KM påkostninger	kr 16 400,00	kr 41 214,00
KM utarbeider inkl. brøyting	kr 3 000,00	kr 2 583,00
KM diverse vedlikehold	kr 12 000,00	kr 19 465,20
KM rekvisita	kr 5 000,00	kr 4 497,50
KM forsikring	kr 6 000,00	kr 5 939,00
KM elektrisitet	kr 9 000,00	kr 8 383,50
KM telefon	kr 2 000,00	kr 1 762,00
KM komm. utgifter	kr 4 000,00	kr 3 661,50
KM brannalarm - årsavgift	kr 2 400,00	kr 2 400,00
KM renhold	kr 13 000,00	kr 16 658,10
Diverse Kontigenter	kr 1 200,00	kr 1 270,00
Utgifter i forb. med utleie av Kornmagasinet	kr 2 500,00	kr 2 055,00
SUM UTGIFTER	kr 149 500,00	kr 166 749,00
Overskudd / Underskudd	kr -	kr -6 416,61
Inngående egenkapital	kr 161 667,10	kr 168 083,71
Årets overskudd / underskudd	kr -	kr -6 416,61
Disponibelt pr. 31.12. 2000 (99)	kr 161 667,10	kr 161 667,10

Premie konkurranse nr. 36

«Apparatet» som ble vist i Bygdemagasinet nr. 36/98 var en symaskin for skomakere.

Deltagelsen i konkurransen var ikke overveldende, men riktig svar ble sendt inn av:

Louis Kristensen 3478 Nærnes.

Premie konkurranse nr. 37

Hos Olaf Skryseth fikk vi lov å fotografere denne «innretningen». Hva kan denne ha vært brukt til?

Forslag til løsning sendes redaksjonen ved Bjørn Fossnes, Ølstadv. 2 3440 Røyken innen 1. august 00.

Medlemskap

Hvorfor ikke være med å dele vår kjære hobby? Et medlemskap I Røyken Historielag koster for tiden bare kr. 125,- pr. år. Du får medlemsblad, årbok og en rekke tilbud om aktiviteter. Det er bare å velge og vrake. Det er lett å bli medlem. Send noen ord til Røyken Historielag, Boks 505, 3440 Røyken.

Laget selger

Årbok	1970.....	48 sider	Utsolgt
»	1971.....	48 sider	kr.25,-
»	1972.....	37 sider	kr.25,-
»	1976.....	64 sider	kr.25,-
»	1980.....	69 sider	kr.25,-
»	1983.....	72 sider	kr.25,-
»	1986.....	44 sider	kr.25,-
»	1989.....	60 sider	kr.25,-
»	1992.....	75 sider	kr.25,-
»	1993.....	72 sider	kr.25,-
»	1994.....	80 sider	kr.30,-
»	1995.....	112 sider	kr.50,-
»	1996.....	87 sider	kr.50,-
»	1997.....	86 sider	kr.50,-
»	1998.....	74 sider	kr.50,-
»	1999.....	64 sider	kr.50,-
Årbok	1971–1999 samlet.....		kr. 375,-
Historisk kart Østre Treung (Slemmestad – Nærnesområdet) 62 cm x 47 cm			kr.25,-
Historisk kart Søre Treung (Høvik – Bestonområdet) 62 cm x 47 cm			kr.25,-
Begge kart samlet			kr.40,-
Kornmagasinet, pennetegning 55 x 32 cm			kr.75,-
Kornmagasinet, postkort, glanset fargetrykk 21 cm x 15 cm			kr.5,-